

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E.D. Sikma	Datum	25 november 2021
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	9009200
E-mail	e.sikma@utrecht.nl	Onderwerp	Verplaatsing kunstwerk David van de Kop Zeelandschap naar Park de Watertoren Overvecht
Bijlage(n)	2 (afbeelding kunstwerk en wijkbericht)	Beleidsveld	Ruimtelijke ontwikkeling

Geachte leden van de raad,

In de [raadsbrief](#) van 18 juli 2019 over de voortgang van het Smakkelaarsveld kondigden we aan dat het kunstwerk Zeelandschap van David van de Kop een andere plek in Utrecht herplaatst gaat worden. Bij de uitwerking van het Definitief Ontwerp van het Smakkelaarspark bleek dat de sculpturen door onder meer technische beperkingen in deze omgeving niet meer goed tot hun recht kunnen komen. Er is onderzocht op welke plek in Utrecht het kunstwerk kan worden herplaatst om ze weer optimaal in de omgeving en in samenhang te kunnen presenteren. Deze plek is in Park de Watertoren in Overvecht gevonden. In deze brief lichten wij dit besluit toe.

Het Zeelandschap van David van de Kop

Omringd door alle bouwwerkzaamheden op het Smakkelaarsveld staat het kunstwerk Zeelandschap van David van de Kop. De vier abstracte, gemetselde en geglazuurde keramische sculpturen in de kleuren blauw, terracotta, geel en wit zijn in 1987 voor het Smakkelaarsveld gemaakt door de kunstenaar. Samen vormen de vier sculpturen één geheel. Het Zeelandschap is kunsthistorisch van nationaal en internationaal belang en is onderdeel van de Utrechtse kunstcollectie.

De werken gaan een onderlinge relatie aan en bieden een ongedefinieerde omgeving richting en houvast. Primair zijn ze gericht op de parkomgeving zelf en secundair op de stedelijke ruimte buiten het park.

Het Zeelandschap op het Smakkelaarsveld

Bij de uitwerking van het ontwerp van Lingotto voor het nieuwe Smakkelaarspark is duidelijk geworden dat er een aantal technische randvoorwaarden in het projectgebied zijn, die het onmogelijk maken om de vier elementen van het kunstwerk op een goede manier te herplaatsen.

We hebben geconcludeerd dat het zowel voor het plan Smakkelaarspark als voor het kunstwerk beter is dat Het Zeelandschap niet in het Smakkelaarspark wordt ingepast. We zijn daarom op zoek gegaan naar een betere locatie voor dit kunstwerk.

Het Zeelandschap in Park de Watertoren

Samen met de Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving hebben we gezocht naar een geschikte nieuwe plek in de stad. Deze locatie is gevonden in Park de Watertoren in Overvecht. De geschikte plekken die voldoen aan de vooraf gestelde randvoorwaarden én in eigendom zijn van de gemeente Utrecht zijn beperkt. Verschillende locaties zijn onderzocht maar zijn afgefallen omdat de locaties niet aan alle randvoorwaarden voldeden.

Samen met de herinrichting rond de Watertoren en het Groene lint ontstaat door de plaatsing van het kunstwerk in Park de Watertoren een attractieve plek. De plek draagt bij om de stad-landverbinding met de route van de Vecht naar Fort Ruighoek in het Noorderpark meer betekenis te geven. Park de Watertoren biedt een plek zoals oorspronkelijk door de kunstenaar bedoeld was met zijn kunstwerk: bakens in de ruimte.

Dierenweide

In Park de Watertoren ontstaat extra ruimte voor het kunstwerk doordat de dierenweide in het park, op initiatief van de vrijwilligers zelf, wordt opgeheven. De organisatie van de dierenweide kon geen nieuwe mensen vinden voor het bestuur van de stichting. Ook waren er onvoldoende vrijwilligers om de dieren te verzorgen en de dierenweide open te houden voor bezoekers.

Participatie

Bij de verplaatsing van het kunstwerk vragen we de bewoners in Overvecht en andere belanghebbenden in een participatieproces mee te denken over twee mogelijke varianten ten aanzien van de plaatsing van de elementen in het park. Deze keuze is leidend voor de definitieve positie van de elementen.

Vandaag zullen de omwonenden van Park de Watertoren met een wijkbericht geïnformeerd worden over de veranderingen in Park de Watertoren. Ter informatie is dit wijkbericht als bijlage opgenomen. Hierin is meer informatie over de dierenweide, het kunstwerk en de participatie te vinden.

Verplaatsing van het Zeelandschap

In het voorjaar van 2022 zullen drie van de vier elementen worden verplaatst naar Park de Watertoren. Hiervoor moeten deze elementen in stukken worden gezaagd omdat deze anders niet naar Park de Watertoren zijn te verplaatsen. Het kunstwerk wordt na de verplaatsing ter plekke hersteld en gerestaureerd, zodat het er weer fris bij staat. Het restauratiewerk zal worden uitgevoerd door deskundige restaurateurs. Gedurende de restauratie zullen, indien daar behoefte aan is, informatieve bijeenkomsten over het kunstwerk worden georganiseerd voor de wijkbewoners en andere belangstellenden.

Het vierde element (het kade reliëf) is dusdanig verbonden met de oude kademuren dat deze niet zonder grote schade is te verwijderen. Dit zou betekenen dat het kunstwerk opnieuw moet worden gemaakt. Ook is het vierde element niet goed in Park de Watertoren in te passen. Daarom is in overleg met de erfgename besloten dit element te laten vervallen. Het element zal goed worden gedocumenteerd, zodat de informatie hierover voor de gemeente behouden blijft.

Afstemming met erfgename David van de Kop

De verplaatsing van de drie belangrijkste elementen Zeelandschap en vervallen van het vierde element is afgestemd met de erfgename van de kunstenaar David van de Kop. Zij waardeert de inspanning van de gemeente om het kunstwerk een nieuwe plek te geven en is blij met de verplaatsing naar Park de Watertoren en is akkoord met het laten vervallen van het vierde element.

Burgemeester en wethouders

Datum 25 november 2021
Ons kenmerk 9009200

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,